

Historia – 4 listopada 2020r.

Temat: **Czytamy mapę i plan.**

Przeczytaj w podręczniku informacje ze strony 33 – 35,

(jakby nie chciało się czytać, obejrzyj: <https://www.youtube.com/watch?v=pwzWSqrrp5w>).

Mapa jest to obraz widzianej z góry powierzchni Ziemi (lub jej części), przedstawiony w pomniejszeniu na płaszczyźnie za pomocą graficznych znaków umownych. W odróżnieniu od planu pokazuje zarówno duże obszary, np. kraje, kontynenty czy powierzchnię całej Ziemi, jak i tereny niewielkie, np. wsie. W przeciwieństwie do planu, mapa zawiera zawsze siatkę kartograficzną. Jej górna krawędź najczęściej wyznacza północ. Trudno jednak na mapie przedstawić wszystkie obiekty, gdyż stałaby się ona zupełnie nieczytelna. Jeśli chcemy uzyskać bardziej szczegółowy obraz, wtedy używamy planów.

Plan przedstawia obraz niewielkiego terenu lub innego przedmiotu widzianego z góry przy zastosowaniu odpowiedniego pomniejszenia. Plany najczęściej pokazują niewielkie obszary, np. miasta, wsie lub nawet pojedyncze osiedla czy budynki. Na planie widzimy interesujący nas obszar bardzo szczegółowo. Jego powierzchnię często dzieli się na kwadraty oznaczone literami i cyframi. Ułatwia to odnalezienie na przykład ulicy lub innych miejsc, których szukamy. Na odwrocie planu znajduje się zazwyczaj spis ulic i innych charakterystycznych punktów danej miejscowości czy obszaru. **Tytuł mapy** informuje, co przedstawia mapa. Np. tytuł w mapie historycznej informuje, jakie terytorium przedstawia oraz jakiego okresu dziejów dotyczy.

Legenda zawiera użyte na mapie znaki kartograficzne, które znajdują się po lewej stronie wraz z ich objaśnieniami umieszczonymi po prawej stronie

Podziałka informuje o skali mapy.

Róża wiatrów wskazuje poszczególne strony świata. Cztery dłuższe ramiona gwiazdy są opisane i wskazują kierunki główne: północny (N) ma ramię skierowane od Ciebie (często ten kierunek nazywany jest „do góry”, ale Twoja mapa nie wisi na ścianie, lecz leży na poziomym stole, więc „ku górze” nie jest określeniem fizycznie prawidłowym), kierunek południowy (S) – ku Tobie, wschodni (E) – w prawo i zachodni (W) – w lewo. Cztery krótsze ramiona róży kierunków są umieszczone między dłuższymi i nie są podpisane. Wskazują kierunki pośrednie: północno-wschodni, północno-zachodni, południowo-wschodni i południowo-zachodni.

W zeszyście ćwiczeń wykonaj zadania ze stron 19 - 21.

Podsumowując:

Mapa to graficzne przedstawienie danego obszaru.

Z mapy najczęściej korzystamy podczas wycieczek, np.: wycieczek w górach.

Plan to bardziej szczegółowe przedstawienie mniejszego obszaru, np.:

- przedstawia pojedyncze budynki,
- pokazuje dawny układ ulic w mieście,
- ukazuje rozmieszczenie wojsk w czasie bitwy.